

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Dagtilbud Midt

DAGTILBUDETS NAVN: Vuggestuen Grønnegade

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: D.16-09 2021

DELTAGERE: Lone Taasti (pædagogisk leder), Bente Devantie (dagtilbudsleder), Jette Friis (pædagog) og Aracely Lindgreen (pædagog), Maj-Britt Nissen Skovgaard (referent, BFU) og Maja Kellberg (pædagogisk konsulent fra BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	6
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	9

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

I Dagtilbud Midt er det overordnede mål, at læreplanen omsættes, så den understøtter den aktuelle børnegruppe bedst muligt. Derfor vil arbejdet med afsæt i det fælles pædagogiske grundlag i den konkrete praksis se forskelligt ud i de enkelte afdelinger. Læreplanen og det fælles vidensgrundlag ses som et rodnet, der binder de enkelte afdelinger sammen og er med til at sikre, at uanset hvilken afdeling den enkelte familie får plads i, så er de garanteret, at der arbejdes ud fra det fælles vidensgrundlag og den fælles læreplan.

Der arbejdes ikke ud fra barnets alder, men ud fra barnets udviklingsniveau. Hertil findes NPU-leg (Neuropsykologisk Udviklingsleg) nyttig. Der er lavet en opslagsbog, som anvendes i det videre arbejde, hvor der justeres ift. det enkelte barn. Man er bevidst om, at hver enkelt medarbejder er forskellig, men opslagsbogen er et forsøg på at ensrette arbejdet med henblik på at udvikle et fælles sprog.

Der er opmærksomhed på, at der sker læring i alt – i garderoben, ved spisning, toiletbesøg mv. Det er vigtigt, at der arbejdes med dannelsesperspektivet i hverdagsituationerne, så børnene bliver trygge i hverdagsrutinerne og i overgangene. Det prioriteres, at der er god tid til hverdagsrutinerne.

Børnenes initiativ følges ved bl.a. at blive mødt af en legende voksen.

Praksisfortælling: En samling starter med en del uro, hvor flere børn banker/hamrer. I stedet for at bede om ro, siger pædagogen "Skal vi ikke hamre en bil?" (en sangleg). De synger og "hamrer" og alle børn vælger noget de vil bygge, hvortil sangen tilpasses. Da de har været alle børn igennem, har pædagogen børnenes opmærksomhed. Pædagogen siger "nu skal vi lægge hammeren" og samlingen kan fortsætte med det, der var planlagt.

Børn i udsatte positioner

Af den pædagogiske læreplan i dagtilbud Midt fremgår det, at der er et fælles mål om, *at alle børn i dagtilbuddet indgår i et trygt og udviklende læringsmiljø med betydningsfulde voksne, hvor de oplever at høre til og få lov at bidrage og hvor løbende indsatser understøtter, at børn der havner i udsatte positioner, får nye handle- og udviklingsmuligheder i fællesskabet.*

På tilsynsmødet giver personalet udtryk for, at der i vuggestuen, er få børn i udsatte positioner. Begrebet *en udsat position* er et dynamisk begreb, hvilket betyder, at det kan være i en kort periode barnet er udsat og det kan være i mere eller mindre grad.

Der arbejdes med udsathed ved at rumme alle forældre og børn. Dette gøres på baggrund af et menneskesyn, hvor alle skal have en plads og føle sig værdifulde. Børnene omgives af kendte voksne, hvilket skaber tryghed. Man sender aldrig et barn videre (fra en aktivitet eller et rum), uden at aflevere barnet til et "varmt nervesystem".

Børnene hjælpes til at få øje på hinandens gode sider og til at rumme hinanden og på den måde bliver fællesskabet et fælles ansvar.

Der er en skærpet opmærksomhed på børn i udsatte positioner og en bevidsthed om at være familiens talerør til "systemet". Der underrettes, hvis det er nødvendigt, men vuggestuen arbejder bevidst med dialogen som redskab til at hjælpe barnet.

Sammenhænge

På vuggestuens hjemmeside fremgår det at dagtilbud Midt, og dermed vuggestuen Grønnegade, har som mål, *at alle børn og familier oplever sammenhæng og faglig kvalitet i læringsmiljøerne i skiftet fra hjemmet til dagtilbud, som understøtter deres trivsel, læring, udvikling og dannelse nu og her og på lang sigt.*

Der er bevidsthed om at skabe sammenhænge. Man anser det ikke som overgang fra hjem til vuggestue, men et spørgsmål om tilknytning.

Forældresamarbejde

Ifølge den nye læreplan udarbejdet af dagtilbud Midt er der en vision om, at alle forældre oplever *at blive set, hørt og forstået, at deres perspektiver og behov tages alvorligt, og at forældre og dagtilbud gennem dialog og refleksion i samarbejdet øger kvaliteten både i barnets hjemmemiljø og i det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet.*

Der sendes brev til forældrene, når der skal modtages et nyt barn. Forældrene inviteres på besøg og vises rundt inden opstart. Det forsøges allerede inden opstarten at bygge et godt fundament for det fremtidige samarbejde.

Når barnet starter, lægges der megen tid og kræfter i, at opstarten bliver god og tryk. Forældrene mødes "med hjertet" og der skabes tillid og en symmetrisk relation.

Der foretages en forventningsafstemning, hvor det afgrænses, hvad vuggestuen kan tilbyde.

Det er vigtigt for personalet at signalere til forældrene, at de vil barnet det allerbedste. Personalet anerkender forældrene for at have den største værdi for barnet.

Personalet rummer de forældre, der har det svært og skaber ro og tryk. Meget af dét de gør, tager teoretisk afsæt i Jan Tønnesvang teori om rettethed.

På et konkret plan bruges AULA meget til at fortælle forældrene om aktiviteter, om samlingen, om hvad der øves i børnegruppen (f.eks. lynlås, håndvask). Forældrene gives input ift. de ting, der kan øves derhjemme. Der er daglig dialog med forældrene.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Grønnegade har tidligere arbejdet med SMITTE-modellen som model for mål og evaluering af det pædagogiske arbejde.

Det er i Dagtilbud Midt besluttet, at der fremover skal bruges to nye modeller til målsætning/evaluering: PDE og Fri-modellen. Dette implementeres i resten af 2021 og hele 2022. I Fri-modellen taler man ud fra et fælles udgangspunkt eller problemstilling og herefter kommer personalet med forskellige hypoteser og perspektiver. Man får øje på forskellige ting, der kan justeres på (individ, relationer, organisering). Med denne model hæves det fælles sprog, perspektiverne bredes ud og man undgår "synsninger".

I PDE-modellen opstilles specifikke mål med afgrænsede tidspunkter og konkrete beskrivelser af, hvordan målene opnås.

Meningen med indførelsen af modellerne er at skabe bevidsthed om hvorfor man gør som man gør.

Det udtrykkes, at processen er svær og bliver lang, men at der er mod og energi på at gennemføre det.

Siden ltersrapporten har der især været opmærksomhed på at op-og udbygge interessecentre og øget brug af matematiske begreber. Der er lavet handleplaner på begge dele.

I forhold til øget brug af matematiske begreber videndeles der på personalemøder ift. hvad der giver mening på de enkelte stuer, bl.a. hvilke lege, der understøtter matematikken.

Personalet har iværksat forskellige tiltag med henblik på, at børnene præsenteres for former, tal og mængde ved måltider, rutiner og i legen.

Dagligt stilles puder og madrasser op med forskellige former og der samtales om formerne, når børn og voksne leger.

Udenfor anvender børnene kridt til at tegne på fliser og tavler.

Personalet benævner legetøjets og naturens former og mængde som f.eks. hvor mange pletter mariehønen har.

Vuggestuen iagttager tegn på udvikling ved en opmærksomhed på om børnene peger selv og benævner former, tal og mængde. Desuden iagttages det om børnene forstår matematisk rytme og om børnene uopfordret selv kan sige tælleremsen 1, 2, 3.

Vuggestuen indsamler dokumentation ved brug af praksisfortællinger, videoer, fotos og konkret optælling af, hvor mange børn, der kan sige og forstå former, tal og mængde.

Hver stue er ansvarlig for dokumentation hver 4. uge på vuggestuens stuemøder.

I ltersrapporten fremgår det desuden, at der i højere grad kan rettes opmærksomhed på sproget i barn-barn-relationen. Dette er personalet i forvejen opmærksomme på ved f.eks. at sætte sprog på både følelser og handlinger.

I den forbindelse fremhæves vuggestuens arbejde med NPRP – Neuropsykologisk relations pædagogik.

Personalet er yderst glade for at have scoret højt på relationsarbejde, da dette anses som det vigtigste punkt i det pædagogiske læringsmiljø.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling

Inden for subskalaerne er der god eller bedre kvalitet indenfor Rutiner for personlig pleje, Sprog og bøger samt interaktion. I denne opsummering peges der på (1) en større mangel af materialer, som muligvis er foranlediget af Covid-19, (2) støtte til børns sociale interaktion og forståelse af hinanden, samt (3) en række mindre punkter: graduer overgange, stole med ryg- og fodstøtte og brug af bøger.

I forhold til (1) materialer, kan I overveje at tilbyde interessecentre, specielt fordi det er de større børn på stuen som ikke har meget og varierede materialer tilgængelige. "Interessecentre er et klart defineret legeområde beregnet til en bestemt type leg. Materialer organiseres efter type og opbevares tilgængelige for børnene. Møbleringen er indrettet efter, at børnene kan benytte materialerne, hvis det er ønsket". De mindre børn har nogle legeområder og et bredt udvalg af materialer tilgængeligt.

Rollelegsområdet kan fx let omdannes til et interessecenter, da der er en del materialer og møbler allerede. Hvis I giver mere plads i området, tilføjer borde og stole i børnehøjde og tilbyder mere og varieret materiale, vil det være et interessecenter. I kan også lave udstillinger med elementer fra

køkkener og dagligvarebutikker for at støtte op om legene. I kan også tilbyde flere dukker, bløde dyr, små menneskefigurer, dyrefigurer, hatte, punge, simpelt udklædningstøj, små legebygninger. Materialer kan også repræsentere mangfoldighed, med legetøjsmad fra forskellige kulturer, dukker med forskellige hudfarver, udklædningstøj og dukker der repræsenterer forskellige kulturer. Mangfoldigheden kan også repræsenteres udstillet på væggene, fx billeder af mad og mennesker fra forskellige kulturer.

Andre områder hvor I med fordel kan tilbyde flere materialer indenfor, er finmotorik, krea, musik, natur/science og matematik. Se opmærksomhedspunkter under læringsaktiviteterne eller ECERS-3 hæftet, punkt 15-23, for yderligere inspiration.

Generelt er subskalaen om Interaktion god, med et gennemsnit på 6. Men opmærksomhedspunkterne peger i den samme retning. I kan overveje at arbejde med (2) at støtte børns sociale interaktion og deres forståelse for hinanden. Fra ECERS-3 hæftet lyder punkterne således:

- Tal om børns handlinger, intentioner eller følelser over for andre børn. Fx hjælp med at genkende ansigtsudtryk af tristhed eller glæde, forklar at et andet barn ikke vil dem ondt.
- Påpeg og tal om forekomster af positiv social interaktion mellem børnene eller mellem voksne og børn.
- Opmuntre undertiden børnene positivt til blide berøringer, fx klap eller kram.
- Hjælp børnene med at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andres. Fx i forbindelse med ovennævnte punkter. Omhyggelig vejledning fra voksne og positive oplevelser med andre børn spiller en vigtig rolle i udviklingen af passende interaktion mellem jævnaldrende. Under observationen var der rigtig meget voksen-barn-interaktion og meget lidt barn-barn interaktion. I kan overveje at skabe muligheder for at børnene kan gøre sig erfaringer med hinandens selskab, og støtte op om positiv social kontakt.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Ved tilsynsmødet i Vuggestuen Grønnegade får man som besøgende indtrykket af en yderst faglig og børnevenlig institution med et stort fokus på det gode børneliv.

Børn og forældre er omdrejningspunktet for personalegruppens refleksioner og igangsættelse af nye initiativer.

Der hersker ikke tvivl om, at det er ægte, når vuggestuen gør opmærksom på, at den ikke nøjes med at tale om børnesyn men i stedet vælger at bruge begrebet menneskesyn.

Vuggestuen ønsker at fastholde den høje kvalitet og gør det bl.a. ved at fortsætte med implementeringen af de to nye modeller (PDE-modellen og Fri-modellen).

Der arbejdes desuden videre med det fysiske læringsmiljø/interessecentre samt læringsmiljøet omkring matematikkens former og mængde efter anbefalingerne fra UCN.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a grid-like pattern inside it.